

LA VERSIÓ CRISTIANA DE LA REGLA D'OR (el manament central que podem trobar en totes les tradicions religioses i que és el fonament dels drets humans) és ben coneguda: estima els altres com a tu mateix. Passen els segles, anem de crisi en crisi, però la regla no perd mai la seva vigència: en cada moment històric manté el seu caràcter subversiu. Per això, quan Jesús l'enuncia, el mestre de la Llei el desafia amb la seva pregunta: «I qui són aquests altres que haig d'estimar?» Què respon Jesús? Li respon amb una narració: la paràbola del bon samarità.

La compassió és al cor de la crida a la conversió que ens fan els bisbes davant la crisi i les seves conseqüències tràgiques per a tantes persones (ens en fem ressò aquí amb la pastoral de quaresma dels bisbes del País Basc). La compassió és al centre del diàleg entre religions (i concretament en les relacions entre budisme i cristianisme). La compassió, en els millors relats de la literatura, més que ser fruit de la voluntat, sorgeix inesperadament al pas en l'encontre amb l'altre. Davant la pregunta de saber si la compassió (la cura pels altres) pot ser educada a les aules, se'ns planteja una nova pregunta: com situar els estudiants davant dels grans reptes de la vida humana perquè prenguin posició?

En l'article que obre aquest número de la nostra revista, Joan Carles Mèlich posa les bases d'una ètica de la compassió, i una n'és una antropologia de la vulnerabilitat: cada persona se sap fràgil, finita, sap que necessita ser acollida. «Ser proïme» significa «ésser pròxim». Així ho planteja Jesús en la paràbola del bon samarità: a la pregunta del mestre de la Llei respon amb la narració del samarità que, en veure la víctima, «se'n compadi» i «s'hi acostà». En aquesta «aproximació» —diu Mèlich— es constitueix el subjecte ètic. Esdevenim subjectes ètics sempre en situació. Jesús no estalvia la paradoxa: la resposta ètica (com en el cas del samarità) pot demanar transgredir la moral del nostre grup humà. Vèncer la por de la transgressió forma part de l'encontre i de la resposta compassiva. Contra tots els discursos que ens volen autosuficients, podem escoltar la veritat de les víctimes. La cultura de la satisfacció personal ens ha dut, col·lectivament,

a una ruptura ètica, afirmen els bisbes bascos a la llum de la doctrina social cristiana. Cal respondre la pregunta que ens adrecen els mestres de la Llei d'avui: Qui és el nostre proïsme? Qui és l'altre que hem d'estimar? Respondre-hi amb una nova narració. Perquè esdevenim subjectes en el recorregut que fem amb d'altres, en el relat de vida que escrivim plegats.